

แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ของเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)

Guidelines for Solving the Debt Problem of the Student Loan Fund (SLF.)

รุ่งโรจน์ ฝ้ายเยื่อ,

ไชยรัตน์ ศิรินคร, พระครูสันติพนาทร โปรงจิต และภาสกร ดอกจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Rungrote Faiyuea,

Chaiyarat Sirinakorn, Phrakhrusantipannathon Prongchit and Phasakorn Dokchan

Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail : rungrote.f@psru.ac.th

บทคัดย่อ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาอย่างมาก จึงได้จัดตั้งกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ขึ้น เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ดำเนินการกู้ยืมเพื่อการศึกษาและมีนักศึกษาบางกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ไม่ดำเนินการชำระหนี้ กยศ. จึงทำให้เกิดปัญหาการค้างชำระหนี้เป็นจำนวนมาก สำหรับการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ของเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) มุ่งศึกษาถึงสถานการณ์ปัจจุบัน วิสัยทัศน์ และเหตุผลของการไม่ชำระหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ตามแนวนโยบายของรัฐบาลในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ของเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ดังนี้ 1) ยกเลิกระบบผู้ค้ำประกัน 2) ให้สถานศึกษาแต่ละที่ช่วยดูแลการกู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษา และควรจัดให้มีการปฐมนิเทศให้กับผู้กู้ยืมรายใหม่ 3) สร้างแรงจูงใจให้ลูกหนี้ขึ้นดี เช่น ผู้กู้ยืมคนใด เรียนจบเร็ว หนี้ที่กู้ยืมไป หากชำระเร็วและตรงเวลาอาจลดลงเหลือเพียงครึ่งหนึ่งที่ต้องชำระ 4) ควรจัดระบบการใช้หนี้หรือการคืนเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ให้เหมือนกับระบบการใช้หนี้หรือการคืนเงินกู้ยืม 5) ควรบังคับใช้มาตรการในการลงโทษผู้ที่ไม่ชำระหนี้ กยศ. อย่างจริงจัง 6) ควรมีการติดตามทวงหนี้กับผู้กู้อย่างจริงจัง 7) ลดหนี้ให้กับการทำงานที่เป็นประโยชน์สาธารณะ เช่น ผู้กู้ยืมคนใดเข้าทำงานบางประเภทที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ หรืออาสาไปทำงานยังพื้นที่ที่ก้นดานหรือเสี่ยงอันตราย รัฐควรมีมาตรการสนับสนุนลูกหนี้กลุ่มนี้ เช่น การหักลดหย่อนหนี้จากการกู้ยืมเพื่อการศึกษาบางส่วนให้ทำงานแทนเงิน

คำสำคัญ : แนวทางการแก้ไข; ปัญหาหนี้; เงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)

Abstracts

Thailand has given great importance to education. Therefore, the Education Loan Fund (SLF.) was established to allow students to undertake student loans and some groups of students who have completed their studies. Do not proceed to pay the debt. Therefore, causing a lot of outstanding problems. For the study of solutions to the debt problems of the Education Loan Fund (SLF.), it is aimed to study the current situation, vision and reasons for non-payment of the Student Loan Fund (SLF.) in accordance with the government policy in Driving public policy on opportunity creation and social equality As well as guidelines for solving the debt problems of the Student Loan Fund (SLF.) As follows: 1) Cancel the guarantor system 2) Let each school take care of the student loan funds. And should provide an orientation for new borrowers. 3) Create incentives for high-class debtors, for example, any borrower finishes early on the debts borrowed. Paying early and on time may be halved. 4) The system for debt utilization or repayment of the Student Loan Fund (SLF.) should be the same as the debt utilization or loan repayment system. 5) Measures should be taken to seriously punish those who do not pay the (SLF.) 6) Debt collection should be undertaken seriously. 7) Reduce debt to work that is beneficial to the public, such as a borrower who takes up some kind of work that is beneficial to the public. Or volunteer to work at a protected or dangerous area The state should have measures to support these debtors, such as some student loan debt deductions to work instead of money.

Keywords : Solution; Debt problem; Education Loan Fund (SLF.)

บทนำ

การศึกษา สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยต่อเนื่องไปจนตลอดชีวิต ขับเคลื่อน การปฏิรูปการศึกษาโดยพัฒนาคุณภาพและเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัย จำนวน 980,900 คน เด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาไม่น้อยกว่า 829,600 คน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี แก่ประชากรวัยเรียน รวมถึงเด็กยากจน เด็กด้อยโอกาส ให้สามารถเข้าถึงการศึกษาในทุกสังกัด ไม่น้อยกว่า 12 ล้านคน สนับสนุนการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ แก่โรงเรียน ส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกล ไม่น้อยกว่า 30,400 โรงเรียน พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประชารัฐ ไม่น้อยกว่า 4,500 โรงเรียน สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับเด็ก เยาวชน และครู ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ หรือมีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษา ปริญญาตรี ถึงปริญญาเอก ทั้งในและต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า 10,600 คน ส่งเสริมสถานศึกษาอาชีวศึกษาให้จัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยมีสถานประกอบการเข้าร่วม ไม่น้อยกว่า 46,100 แห่ง สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นปราชญ์แห่งการพัฒนาท้องถิ่น สามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ทักษะที่ดี และมีอาชีพที่มั่นคง ยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-net) ในทุกระดับ ครูผู้สอน 50,000 คน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัดได้รับการพัฒนาในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม คณิตศาสตร์และศิลปศาสตร์ (STEM & STEAM Education) จัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) 58,461 คน สร้างความร่วมมือการพัฒนาทักษะวิชาชีพผ่านประสบการณ์ร่วมกับภาคอุตสาหกรรม และหน่วยงานหรือ

องค์กรระหว่างประเทศ เพื่อตอบสนองภาคการผลิตและบริการใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมหลัก (New Engine of Growth) จำนวน 2,500 คน ผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 5,337 คน ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างให้คนไทยมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย จิตสาธารณะ จิตสำนึกและค่านิยมที่ดีงาม โดยนำหลักธรรมทางศาสนาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เป็นกลไกสำคัญของรัฐบาลที่ให้การสนับสนุนการขยายโอกาสและพัฒนาการศึกษาของประเทศ เพื่อให้เยาวชนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐานอย่างเท่าเทียมกัน อันจะนำไปสู่การช่วยยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นและเป็นการพัฒนาสังคมไทยให้ยั่งยืนต่อไป (กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ม.ป.ป.,2563 : ออนไลน์)

การขับเคลื่อนสังคมให้เกิดการพัฒนาในทุกด้านได้การวางรากฐานทางการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญในการเพิ่มมูลค่าในตัวมนุษย์ แต่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นก็เป็นภาระในด้านค่าใช้จ่ายแก่ผู้ปกครองรัฐจึงเข้ามามีบทบาทในการจัดระบบการศึกษาให้เกิดความเสมอภาคและเท่าเทียมในรูปแบบของ กยศ. โดยจัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2538 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2539 ให้เริ่มดำเนินการกองทุนในลักษณะเงินทุนหมุนเวียน ตามนัยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 ต่อมารัฐบาลได้พิจารณาเห็นความสำคัญของ กยศ. มากขึ้น จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 มีผลให้ กยศ. มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์ให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียนหรือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างศึกษา (กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ม.ป.ป.,2563 : ออนไลน์)

สถานการณ์ปัจจุบัน วิสัยทัศน์และเหตุผลของการไม่ชำระหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)

สถานการณ์ปัจจุบัน วิสัยทัศน์ของกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2538 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2539 ให้เริ่มดำเนินการกองทุนในลักษณะเงินทุนหมุนเวียน ตามนัยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 ต่อมารัฐบาลได้พิจารณาเห็นความสำคัญของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษามากขึ้น จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 มีผลให้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์ให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียนหรือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างศึกษา

ปัจจุบัน พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2560 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2560 มีผลให้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ

การศึกษาอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรี และมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่นเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 และกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคตตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการบริหารกองทุนเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2549 ที่ออกตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 มีการบริหารจัดการและการดำเนินการที่มีข้อจำกัด และไม่สอดคล้องกับนโยบายการผลิตกำลังคนและการพัฒนาประเทศสมควรบูรณาการการบริหารจัดการและการดำเนินการของกองทุน กยศ. และกองทุน กรอ. ให้เป็นเอกภาพอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกัน และเพิ่มมาตรการในการบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เป็นกองทุนหมุนเวียนที่ให้โอกาสทางการศึกษาเพื่อสร้างอนาคตที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

พันธกิจ (Mission)

สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาด้วยการให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาให้นักเรียนนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์/ ศึกษาในสาขาวิชาที่เป็นความต้องการหลัก / ศึกษาในสาขาวิชาขาดแคลน หรือสาขาวิชาที่กองทุนมุ่งส่งเสริมเป็นพิเศษ/ เรียนดีเพื่อสร้างความเป็นเลิศ

เป้าหมาย (Goal)

- 1) การบริหารจัดการเงินให้กู้ยืมที่ตรงกลุ่มเป้าหมายและสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ
- 2) เครือข่ายเข้มแข็ง สนับสนุนและร่วมมือกับกองทุนฯ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการเงินให้กู้ยืม และลดอัตราหนี้ค้างชำระ
- 3) เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง (Smart SLF) โดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

จะเห็นว่ารัฐบาลเห็นว่ากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษานั้นเอื้อประโยชน์แก่นักเรียน นักศึกษาที่ด้อยโอกาสอย่างแท้จริงจึงประกาศใช้พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2541 มีผลให้กองทุนฯ มีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2541 แต่เนื่องจากขณะนั้นกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอยู่ในช่วงเวลาของการเตรียมการกำหนดระเบียบข้อบังคับต่างๆ เกี่ยวกับการเงินและการบัญชีให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวและเพื่อให้การปฏิบัติงานกองทุนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2541 มอบอำนาจให้อธิบดีกรมบัญชีกลางในฐานะกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ การตรวจสอบและการสอบบัญชีภายใน ตามระเบียบของทางราชการโดยอนุโลมไปพลางก่อนจนกว่าข้อบังคับเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจะสำเร็จและมีผลบังคับใช้ (สำนักงบประมาณรัฐสภา, 2558 : 35)

อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 ได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินและการชำระหนี้ ในมาตรา 44 โดยระบุว่า ก่อนสิ้นปีการศึกษาของแต่ละปีให้คณะกรรมการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีประกาศกำหนดขอบเขตการให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาตลอดทั้งประเภทวิชาและโรงเรียนสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาระดับชั้นการศึกษาและหลักสูตรที่จะให้นักเรียนหรือนักศึกษากู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาประกาศตามวรรคหนึ่งให้เผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบโดยทั่วไปและส่งให้โรงเรียนสถานศึกษาและสถาบันศึกษาที่นักเรียนหรือนักศึกษามีสิทธิ์ขอกู้ยืมเงินพร้อมทั้งระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องด้วยให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียนสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาที่ได้รับประกาศตามวรรคสองปิดประกาศและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องไว้ในที่ที่เห็นได้ทั่วไปในโรงเรียนสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาดังกล่าว ดังนี้

1. หลักเกณฑ์การให้กู้: หลักเกณฑ์การให้กู้มีลักษณะใกล้เคียงกับเงินกู้จากสถาบันการเงินทั่วไป เนื่องจากกำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ที่แน่นอนโดยมีระยะเวลาปลอดการชำระหนี้ 2 ปีหลังจากนั้นผู้กู้จะต้องเริ่มชำระหนี้เงินกู้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กองทุนกำหนดภายในระยะเวลา 15 ปีโดยชำระผ่านธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) ซึ่งทำให้กองทุนมีความเสี่ยงอันเกิดจากการไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตรงตามเวลาที่กำหนดและกลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-performing Loan : NPL) ต่อไปอีกทั้งการให้ธนาคารกรุงไทยเป็นผู้ติดตามและรับชำระหนี้เงินกู้โดยคิดค่าใช้จ่ายในการติดตามหนี้ตามจำนวนผู้กู้ที่ครบกำหนดชำระหนี้ซึ่งไม่สัมพันธ์กับเงินกู้ที่จัดเก็บได้ทำให้กองทุน กยศ. มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นและอาจไม่คุ้มกับรายได้จากดอกเบี้ยที่เก็บจากผู้กู้ นอกจากนั้นบทบาทหน้าที่และการกิจของธนาคารกรุงไทยไม่อยู่ในสถานะที่จะติดตามหนี้เงินกู้ที่มีจำนวนมากรายและแต่ละรายมีวงเงินกู้จำนวนไม่มากได้ซึ่งอาจส่งผลให้หน้าที่หลักของธนาคารในการดำเนินธุรกรรมทางการเงินด้านอื่นด้อยประสิทธิภาพลงและไม่สามารถแข่งขันกับธนาคารอื่นได้

2. หลักเกณฑ์การชำระหนี้: การชำระหนี้คือนกองทุนเงินให้ไปตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2541 และระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาว่าด้วยการชำระหนี้เงินกู้ยืมคือนกองทุน พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

2.1 ผู้กู้ยืมเงินที่มีหน้าที่ชำระเงินกู้ยืมคือนกองทุนดังนี้ 1) ผู้กู้ยืมที่สำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษาแล้วเป็นเวลา 2 ปีนับจากปีที่สำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษา (ครบระยะเวลาปลอดหนี้) 2) กรณีผู้กู้ยืมที่กู้ต่อเนื่องติดต่อกัน 2 ปีและไม่แจ้งสถานภาพให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมทราบจะถือว่าเป็นผู้ครบกำหนดชำระหนี้และมีหน้าที่ต้องชำระหนี้คือนกองทุน

2.2. หลักเกณฑ์การชำระหนี้ดังนี้ 1) ผู้กู้ยืมเงินต้องชำระเงินกู้ยืมพร้อมทั้งดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดร้อยละ 1 ต่อปี โดยต้องคืนให้กองทุนให้เสร็จสิ้นภายใน 15 ปีนับแต่วันที่ต้องเริ่มชำระหนี้ 2) ให้ผู้กู้ยืมเงินชำระหนี้งวดแรกภายในวันที่ 5 กรกฎาคมหลังจากครบระยะเวลาปลอดหนี้โดยให้ชำระหนี้คืนเฉพาะเงินต้นในอัตราร้อยละ 1.5 ของวงเงินที่ได้กู้ยืม 3) การชำระหนี้งวดต่อไปให้ผู้กู้ยืมเงินชำระเงินต้นคืนตามอัตราผ่อนชำระที่กองทุนกำหนดพร้อมด้วยดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดในอัตราร้อยละ 1 ต่อปีของเงินต้นที่ค้างภายในวันที่ 5 กรกฎาคมของทุกปี 4) หากผู้กู้ยืมผิดนัดชำระหนี้ผู้กู้ยืมเงินจะต้องชำระค่าปรับหรือค่าธรรมเนียม

จัดการกรณีผิวนัดชำระหนี้ตามอัตราที่กำหนดและ 5) ผู้กู้ยืมเงินที่มีความประสงค์จะขอชำระหนี้คืนก่อนครบกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ หรือก่อนครบระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปีสามารถชำระคืนโดยไม่เสียดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใด (กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ม.ป.ป., 2563 : ออนไลน์)

จากสถานการณ์ปัจจุบันเหตุผลของการไม่ชำระหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา(กยศ.) กนก วงษ์ตระหง่าน (2563 : ออนไลน์) ได้เสนอแนะว่า

1. กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “กองทุน กยศ.” นั้น ตั้งขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เพื่อให้ “นักศึกษายากจน” สามารถเข้าไปเรียนในมหาวิทยาลัยได้ (กรณีทดสอบคัดเลือกสำเร็จ) โดยกองทุน กยศ. จะช่วยเหลือ “นักศึกษายากจน” 3 เรื่องที่จำเป็นต่อการศึกษา คือ 1) ค่าเล่าเรียน กองทุนจะให้กู้ยืมเงินเพื่อไปจ่ายค่าเล่าเรียน หรือค่าหน่วยกิต 2) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา กองทุนจะให้เงินกู้ยืมเพื่อไปชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ เช่น ค่ากิจกรรม ค่าอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ เป็นต้น และ 3) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพระหว่างการศึกษา ซึ่งเงินกู้ยืมนี้รวมไปถึงค่าเช่าหอพัก ค่าอาหาร ค่าเดินทางประจำวัน เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายทั้ง 3 ประเภนี้ เป็นค่าใช้จ่ายทางตรงและทางอ้อมที่จำเป็นต่อการเรียนในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา กล่าวง่ายๆ คือถ้านักศึกษาที่มีความสามารถที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ นักศึกษาคนนั้นจะต้องได้รับโอกาสที่จะเรียนในมหาวิทยาลัยไม่ว่าเขาจะมีข้อจำกัดทางการเงินอย่างไรก็ตาม กองทุน กยศ. จึงเปรียบเสมือนหลักประกันที่จะช่วยให้คนยากจนสามารถส่งลูกไปเรียนที่มหาวิทยาลัยได้

2. การมอบโอกาสให้กับคนยากจนเข้าถึงการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยได้นั้น เป็นกลไกของการพัฒนาและสร้างระบบที่ดีให้กับสังคมอย่างน้อย 2 รูปแบบด้วยกันคือ 1) โอกาสสำหรับการรับการศึกษาจะช่วยให้คนยากจนสามารถพึ่งพาตัวเองได้ภายหลังสำเร็จการศึกษา 2) โอกาสสำหรับการพึ่งพาตัวเองได้จะช่วยให้คนยากจนเกิดความเชื่อมั่นในศักดิ์ศรีของตัวเอง ดังนั้น กองทุน กยศ. จึงเป็นกองทุนที่ยืนยันหลักการในเรื่องของ “ความเป็นธรรมในสังคม” และ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” ว่าหลักการพื้นฐานทั้งสองนั้น คือรากฐานของสังคมไทย

โดยหลักการทางนโยบายสาธารณะของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษานั้น ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) เปิดโอกาสให้คนยากจนสามารถเข้าเรียนมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ถูกจำกัดด้วยฐานะทางการเงินของครอบครัว 2) นักศึกษาที่กู้ยืมเงินไปแล้ว เมื่อสำเร็จการศึกษา มีงานทำมีรายได้ จะต้องคืนเงินกู้ยืมให้กับกองทุน ถือเป็นการฝึกฝนความรับผิดชอบต่อการกู้ยืมเงินของตนเอง เพื่อหวังจะเป็นการสร้างวินัยทางการเงิน และในเวลาเดียวกัน สำหรับการคืนเงินกู้ของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้วนั้น จะช่วยให้กองทุน กยศ. ได้มีเงินทุนหมุนเวียนกลับมาให้นักศึกษาในรุ่นต่อไป ไปได้กู้ยืมโดยไม่ต้องเป็นภาระกับงบประมาณของประเทศเพิ่มขึ้น

3. สำหรับปัญหาการไม่ชำระเงินกู้ยืมของนักศึกษา ก็เป็นประเด็นที่ต้องทบทวนในเรื่องของการบริหารจัดการกองทุน กยศ. กันใหม่ เพราะหัวใจของปัญหาก็คือ พ.ร.บ.กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 กำหนดให้กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานกำกับกองทุน กยศ. เมื่อเป็นเช่นนี้กระทรวงการคลังจึงต้องใช้

พระราชบัญญัติการบริหารราชการและกฎระเบียบราชการ เป็นแนวทางการปฏิบัติที่กำหนดให้ต้องรักษาผลประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ หมายความว่า เงินของทางราชการจะสูญหายไม่ได้ ดังนั้น กองทุน กยศ. จึงต้องฟ้องร้องเพื่อบังคับให้ผู้กู้เงินกองทุน กยศ. ต้องคืนเงินให้แก่กองทุน ไม่เช่นนั้นผู้บริหารกองทุนจะมีความผิดฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ได้ซึ่งการฟ้องร้องนักศึกษาที่กู้กองทุน กยศ. ก็ขัดกับหลักการของบริการสาธารณะดังที่ได้กล่าวไปแล้ว

ดังนั้น การแก้ไขปัญหการฟ้องร้องนี้ จึงต้องไปแก้ที่ต้นเหตุของปัญหา นั่นคือการนำกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาออกจากกระบบราชการ กล่าวให้ชัดเจนก็คือ การแก้ไขระบบการกำกับติดตามของกองทุน กยศ. จะต้องเป็นอิสระจากระบบราชการ โดยเปิดให้กองทุนมีความยืดหยุ่นในการแก้ไขปัญหาความผิดพลาดในการชำระหนี้เงินกู้ยืม แทนการฟ้องร้องบังคับคดีต่อศาลเหมือนที่ผ่านมา

4. แน่นอนว่า เราควรต้องมีมาตรการเสริมสำหรับกลุ่มคนที่ขาดความรับผิดชอบในการชำระคืนเงินกู้เพื่อความชอบธรรมต่อกลุ่มคนที่มีวินัยทางการเงิน โดยอาจเป็นการให้ผู้กู้ปฏิบัติหน้าที่หรือทำงานชดใช้เงินกู้ยืมได้ เป็นต้น ยกตัวอย่างให้เห็นคือ ปัจจุบันมีโรงเรียนขนาดเล็กในถิ่นทุรกันดารที่หาครูไปสอนไม่ได้ กองทุน กยศ. สามารถทำความเข้าใจกับกระทรวงศึกษาธิการให้บรรจุผู้กู้ยืมเงินกองทุน กยศ. ไปปฏิบัติหน้าที่ครูในโรงเรียนขนาดเล็กดังกล่าว (ผู้กู้ยืมจะต้องมีคุณสมบัติและความสามารถในการสอนตามเกณฑ์ที่กระทรวงกำหนด) มาตรการเสริมนี้ด้านหนึ่งเป็นการชำระหนี้เงินกู้ยืมคืนผ่านการทำงาน ในอีกด้านหนึ่งเป็นการช่วยนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กให้ได้มีครูมาสอนพวกเขา ซึ่งเป็นการให้โอกาสทางการศึกษาแก่นักเรียนในถิ่นทุรกันดารที่จะช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำของสังคม ที่ถือว่าเป็นเจตนารมณ์ของการตั้งกองทุน กยศ. เช่นกัน เป็นต้น

ดังนั้น กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) นับว่าเป็นตัวกลางสำคัญของรัฐที่ขยายโอกาสและเพิ่มพัฒนาการศึกษาของนักเรียน นักศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างเท่าเทียมกัน โดยกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศ ในเรื่องของแรงขับเคลื่อนสำคัญ คือ การศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กนักเรียนหรือนักศึกษาได้รับโอกาสทางการศึกษา มีองค์ความรู้ในเรื่องต่างๆ เพิ่มความสามารถของบุคคลตลอดจนพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษานำไปพัฒนาประเทศชาติต่อไป

เหตุผลของการไม่ชำระหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)

จากผลงานวิจัยของภักดีธัญญา สาสุนันท์และ ศิวัช ศรีโกลางกุล, (2563 : 75-87) พบว่า

ประการที่ 1 ลูกหนี้มองว่าภาครัฐจะยกหนี้ให้คิดว่ารัฐจะไม่ทวงหนี้ หรือไม่ต้องชำระหนี้ก็ได้ การค้างชำระหนี้เงินกู้ของผู้ที่ครบกำหนดต้องชำระหนี้คืนนั้น นักเรียน/นักศึกษาและผู้ค้าประกันมีหลาย สาเหตุ เช่น เงินเดือนน้อยและมีภาระครอบครัว เศรษฐกิจไม่ดี ค่าครองชีพสูง และมีค่าใช้จ่ายส่วนอื่นที่ต้อง จ่ายก่อนทำให้ไม่ชำระหนี้เงินกู้ กยศ. อีกทั้งยอดหนี้ไม่มากและดอกเบี้ยถูก นอกจากนี้ผู้ปกครองยังเห็นว่าเป็น เพราะผู้กู้มีความเชื่อว่า เงิน กยศ. ไม่ต้องใช้คืนก็ได้ และรุ่นพี่ก็เป็นตัวอย่างของการไม่ใช้หนี้ให้แก่รุ่นน้อง และ สอนรุ่นน้อง

ว่า ไม่ต้องจ่ายคืนก็ได้ ฯลฯ อีกทั้ง การทิ้งช่วงระยะเวลาปลอดหนี้โดยไม่มีการติดต่อสื่อสารกับ 2 ปี นั้น นานเกินไป ทำให้ผู้กู้ลืมนำตนเองมีภาระหนี้เงินกู้ที่ต้องใช้คืน

ประการที่ 2 ลูกหนี้มีวัฒนธรรมที่ผิด คิดว่าผู้ใดจ่ายเงินคืน กยศ. คือ คนโง่ สืบเนื่องจาก แนวความคิดที่เชื่อว่า เงิน กยศ. ไม่ต้องใช้คืนก็ได้ จึงทำให้มีลูกหนี้หลายคนไม่ยอมใช้หนี้ กยศ. ทั้งที่มีกำลังทรัพย์พอที่จะจ่ายได้

ประการที่ 3 ลูกหนี้คิดว่าดอกเบี้ยถูกน้อยจะชำระเมื่อไหร่ก็ได้และค่าปรับดอกเบี้ยไม่เท่ากับหนี้สินหรือภาระอย่างอื่น กล่าวคือ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี ตลอด 15 ปี ทำให้ผู้กู้เลือกไปจ่ายเงินกู้อื่นที่มีอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่า จนไม่มีเงินจ่าย หรือลืมนำไปเลยว่าเป็นหนี้ กยศ. ด้านอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และระยะเวลาในการกู้ยืมของ กยศ. ถือว่ามีอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับระยะเวลา โดยระยะเวลา 15 ปี เฉลี่ยเสียดอกเบี้ยปัญหาการไม่ชำระหนี้ กยศ. เหตุผลของการไม่ชำระหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ของจำเลยในเขตอำนาจศาลแขวงขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ประมาณร้อยละ 1 ต่อปี เมื่อเทียบกับการผ่อนที่อยู่อาศัยซึ่งสามารถผ่อนชำระได้ในระยะเวลานานใกล้เคียงกับ กยศ. แต่อัตราดอกเบี้ยของการผ่อนที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่ไม่น้อย 4 เท่าของเงินกู้ กยศ. หากเปรียบเทียบการผ่อนรถถึงแม้อัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับการผ่อนบ้านแต่ไม่เหมาะกับการผ่อนระยะยาว จึงทำให้เสียดอกเบี้ยสูง ส่วนอัตราดอกเบี้ยในการผ่อนชำระแบบอื่นๆ ถือว่าเป็นอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าร้อยละ 10 ต่อปี จึงไม่เหมาะในการผ่อนระยะยาวสิ่งที่ควรคำนึงในประเด็นของอัตราดอกเบี้ยคือ หน่วยที่ใช้คิดอัตรา ดอกเบี้ยหากไม่ได้พิจารณาจะพบว่า ดอกเบี้ยของ กยศ. มีอัตราใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยของสถาบันนุบาล บัตรกดเงินสด บัตรผ่อนสินค้า เนื่องจากส่วนใหญ่นิยมใช้ตัวเลขแสดงอัตราดอกเบี้ยต่ำ เช่นร้อยละ 0.89, 0.99, 1.00, 1.99, 2.33 แต่หากพิจารณาจะพบว่า อัตราดอกเบี้ยของ กยศ. กำหนดที่ตัวเลขร้อยละ 1 ต่อปี ส่วน อัตราดอกเบี้ยอื่นๆ จะคิดเป็นรายเดือนทำให้เมื่อคิดเป็นรายปีจะอยู่ที่ประมาณร้อยละ 12 ถึงร้อยละ 28 ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่กฎหมายกำหนด การผ่อนที่อยู่อาศัยมีรูปแบบการชำระเงินแบบคงที่ แต่การชำระหนี้ กยศ. ใช้หลักการออมแบบสะสมคือเริ่มจากการผ่อนชำระทีละน้อยและเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในแต่ละปีในแต่ละงวดของการชำระจะทำให้เงินต้นของทั้งสองแบบจะเพิ่มขึ้น โดยเงินต้นของการชำระที่อยู่อาศัยจะเพิ่มขึ้นในแต่ ละงวดเนื่องจากดอกเบี้ยที่ลดลง ส่วนการชำระในแต่ละงวดของ กยศ. นอกจากเงินต้นจะเพิ่มขึ้นแบบขั้นบันได จึงทำให้ดอกเบี้ยลดลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งถือว่าเป็นอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำมาก การคิดอัตราดอกเบี้ยของการกู้ยืมและการผ่อนชำระประเภทต่างๆ จึงมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่สูงทำให้ได้ผลตอบแทนในเชิงธุรกิจ ซึ่งต่างจาก การการคิดอัตราดอกเบี้ยของ กยศ. ที่ไม่เน้นเชิงธุรกิจแต่กลับเน้นที่ประโยชน์ของผู้กู้ จึงทำให้ กยศ. มีภาวะการณ์ขาดทุนและจำเป็นต้องนำเงินจากส่วนอื่นเข้ามาสนับสนุนเพื่อให้ดำเนินการต่อไป ดังคำกล่าว ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งที่กล่าวว่า “ภาระค่าใช้จ่ายส่วนตัวยังไม่เข้าที่เข้าทาง ต้องส่งเงินให้พ่อแม่ จ่าย ค่าบ้านและจีปาดะอื่นๆ ก็เลยยังไม่พร้อมสักที อีกอย่างดอกเบี้ย กยศ. ต่ำทำให้กลายเป็นยอดหนี้ลำดับสุดท้าย ที่คำนึงถึง แต่ขอยืนยันว่าไม่เคยคิดหนีอย่างแน่นอน ยิ่ง

ล่าสุดมีข่าวคราวการยึดทรัพย์ออกมาให้เห็น เรายังรู้สึก ว่าถึงอย่างไรก็ต้องจ่าย และหากถามว่ารู้สึกผิดต่อเด็ก รุ่นใหม่ไหม ก็ตอบว่าใช่แน่นอน ทำไมจะไม่รู้สึก”

ประการที่ 4 ลูกหนี้มีภาระหนี้สินอื่นหลายอย่าง เช่น บัตรเครดิตซึ่งมีใบแจ้งยอดชำระทุกเดือนและแน่นอน เช่นการผ่อนบ้าน ผ่อนรถซึ่งมีจำนวนมากและแน่นอนเป็นระยะเวลานาน ส่วน กยศ. การติดตามทวงถามมีเพียงการแจ้งยอดหนี้ปีละ 1 ครั้งไปถึงภูมิลำเนา ซึ่งลูกหนี้ไม่ได้อาศัยอยู่ปัจจุบันเนื่องจากไปทำงานต่างจังหวัดอีกทั้งอยู่ห่างไกลภูมิลำเนาจนหลงลืมไปว่ามีหนี้ที่ต้องชำระ ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งที่กล่าวว่า “ในช่วงแรกของการชำระหนี้ไม่ได้รับใบแจ้งยอดชำระหนี้เป็นรายเดือนจึงทำให้ไม่รู้สึกว่าถูกเร่งรัดหรือต้องชำระภายในเดือนเหมือนหนี้ยี่ห้ออื่นที่มีใบแจ้งยอดหนี้ทุกเดือน พอครบ 1 ปี มีใบแจ้งยอด ก็เป็นยอดที่จำนวนมากจึงไม่อยากชำระ”

ประการที่ 5 ลูกหนี้ขาดแรงจูงใจในการชำระหนี้ อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2559 รายงานว่า สำหรับผู้กู้ยืมเงินในสังกัดนายจ้างหากประสงค์ปิดบัญชีในกลุ่มลูกหนี้ทั่วไปที่ไม่ค้างชำระ จะให้เงินตอบแทนเป็นรางวัล คิดเป็นร้อยละ 3 ของเงินต้นคงเหลือ กลุ่มลูกหนี้ที่ค้างชำระ กยศ. จะลดเบี้ยปรับให้ ร้อยละ 100 กลุ่มลูกหนี้ไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องที่ไม่ค้างชำระจะให้เงินตอบแทนเป็นรางวัลคิดเป็นร้อยละ 3 ของเงินต้นคงเหลือ กลุ่มลูกหนี้ไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องที่ค้างชำระจะได้ลดเบี้ยปรับให้ ร้อยละ 100 กลุ่มลูกหนี้ถูกดำเนินคดีกรณีศาลพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความโดยผ่อนชำระเป็นรายเดือน และไม่ค้างชำระ จะให้เงินตอบแทนเป็นรางวัล คิดเป็นร้อยละ 3 ของเงินต้นคงเหลือ กลุ่มลูกหนี้ถูกดำเนินคดีกรณีศาลพิพากษา ตามสัญญาประนีประนอมยอมความโดยผ่อนชำระเป็นรายเดือน และค้างชำระ กยศ. จะลดเบี้ยปรับให้ ร้อยละ 100 และกลุ่มลูกหนี้ถูกดำเนินคดีกรณีศาลพิพากษาให้ชำระหนี้ทั้งจำนวนจะได้รับการลดเบี้ยปรับให้ ร้อยละ 100 สำหรับมาตรการจูงใจกลุ่มลูกหนี้ที่ไม่ได้สังกัดองค์กรนายจ้างนั้น หากผู้กู้ยืมมีความประสงค์จะทำการชำระหนี้ปิดบัญชี ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2559 – 30 กันยายน 2559 กยศ. จะลดเบี้ยปรับให้ ร้อยละ 100

ประการที่ 6 ลูกหนี้คิดว่าการชำระหนี้ กยศ. มีระยะเวลานาน จะชำระตอนไหนก็ได้ ในหลายประเทศการชำระเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาและดอกเบี้ยเริ่มต้นเมื่อผู้กู้ยืมมีรายได้ถึงเกณฑ์ที่รัฐกำหนดหากผู้กู้ยืมยังอยู่ในสถานะที่เงินได้ยังไม่เข้าเกณฑ์การเสียภาษี ภาระการชำระเงินต้นกู้พร้อมดอกเบี้ยจะยังไม่เกิดขึ้น นอกจากนี้กรณีผู้กู้ยืมที่หลีกเลี่ยงการชำระหนี้ทั้งที่ตนเองมีศักยภาพในการชำระคืนเงินแก่รัฐได้ รัฐควรใช้วิธีสร้างความลำบากให้กับบุคคลเหล่านั้นผ่านทางเอกสารราชการ เช่น การไม่ต่อใบอนุญาตขับขี่หรือการขึ้นบัญชีห้ามการจดทะเบียนหรือต่อสัญญาต่าง ๆ จนกว่าจะชำระหนี้ ตามกำหนด เป็นต้น

ประการที่ 7 ผลักภาระหนี้สินให้เป็นของคนค้ำประกัน เช่น พ่อแม่ ผู้กู้ กยศ. วางแผนในการเลือก ผู้ค้ำประกัน เช่น ญาติ/ครอบครัว โดยผู้กู้ยืมมีความเข้าใจหากผิดนัดชำระหนี้จะได้รับ โทษ เช่น ติดตามทวงถามและทราบถึงสภาพหนี้และจำนวนเงินที่ผู้กู้ยืมในแต่ละภาคเรียน การค้ำประกันได้มีการกำหนดให้บิดามารดา ผู้ปกครองของผู้กู้สามารถเป็นผู้ค้ำประกันได้ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วบุคคลเหล่านี้มักจะมีฐานะยากจนเช่นเดียวกับผู้กู้ ดังนั้นหากผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้และไปบังคับเอาจากผู้ค้ำประกันก็จะไม่เกิดประโยชน์แต่อย่าง

ใด เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นมีฐานะยากจนเช่นเดียวกับลูกหนี้ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเป็นหนี้สูญ แต่หากมีการกำหนดให้ผู้ค้าประกันให้ต้องเป็นบุคคลอื่นนอกเหนือจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของผู้กู้แล้วก็อาจจะเป็นการเพิ่มภาระและอุปสรรคให้แก่ผู้กู้ เนื่องจากไม่สามารถหาบุคคลมาค้ำประกันได้ อันจะส่งผลทำให้ไม่สามารถกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาได้

ประการที่ 8 ลูกหนี้ยังไม่มีงานทำที่มั่นคง ควรพิจารณาแก้ไขกฎหมายให้ผู้กู้เงินเพื่อการศึกษาต้องชำระเงินคืนกองทุนต่อเมื่อมีงานทำและมีรายได้ไม่ต่ำกว่าเดือนละ 15,000 บาท ไม่ใช่ต้องชำระหลังเรียนจบหรือเลิกเรียนแล้ว 2 ปี เพราะผู้กู้หลายคนอาจยังตกงาน โดยเฉพาะปัจจุบันจำนวนคนที่จบปริญญาตรีแล้ว ยังตกงานมีจำนวนมาก ซึ่งไม่มีความสามารถในการใช้เงินคืน นอกจากนั้น ควรพิจารณาว่าครอบครัวที่มีฐานะยากจนที่ไม่สามารถหาผู้ค้ำประกันได้ จึงควรพิจารณาว่าควรยังให้มีผู้ค้ำอยู่หรือไม่เพราะเมื่อเด็กหาใครไม่ได้ จึงต้องขอให้ครูเซ็นค้ำประกันให้และครูก็เมตตาค้ำประกันให้ แต่ต่อมาก็อาจเสี่ยงถูกฟ้อง ซึ่งก็ไม่ใช่เป็นธรรมกับ ครูที่มีหน้าที่สอน จึงควรยึดหลักว่าการกู้ยืมเป็นภาระส่วนตัวของผู้กู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบชำระคืนเงินกู้เมื่อตน มีความสามารถทางการเงินพอ

ประการที่ 9 ลูกหนี้บางคนเมื่อทำสัญญาแล้วไม่ได้เรียนจนสำเร็จการศึกษา มีลูกหนี้ กยศ. บางคน ที่ได้กู้ยืมเงิน กยศ. ในตอนเริ่มเรียนและได้รับทุน แต่อย่างไรก็ตามมีเหตุหลายประการทำให้ลูกหนี้เหล่านั้น ไม่สามารถเรียนจนจบการศึกษาได้ตามที่คาดหวัง ซึ่งส่งผลให้ตกงานหางานทำยากจนไม่มีรายได้พอชำระหนี้ให้กับ กยศ.

ประการที่ 10 รอประนอมหนี้ กล่าวคือ รอให้สำนักงานกยศ. หักหนี้ หรือฟ้องดำเนินคดี แล้วจึงไปทำสัญญาประนีประนอมยอมความ เพื่อจะได้ผ่อนชำระหนี้กับทางสำนักงาน กยศ. เป็นรายเดือนตามที่สัญญา กำหนด และมีระยะเวลาที่แน่นอน กฎหมายปัจจุบันยังไม่มีมาตรการที่จะบังคับผู้กู้ยืมในเรื่องของการชำระหนี้ ในเมื่อติดตามไม่ได้ไปถึงจุดหนึ่งก็ต้องฟ้องร้องดำเนินคดี หากใช้มาตรการเรื่อง การเข้าเครดิตบูโร การฟ้องร้องคดีจะลดลง กลุ่มลูกหนี้ที่ถูกดำเนินคดี กรมศัลยศาสตร์พิพาทตามสัญญาประนีประนอมยอมความโดยผ่อนชำระเป็นรายเดือน เมื่อผู้กู้ยืมเงินมาชำระหนี้ให้เป็นปกติจะได้รับการลดเบี้ยปรับ ร้อยละ 100 และกลุ่มลูกหนี้ ถูกดำเนินคดีกรมศัลยศาสตร์พิพาทให้ชำระหนี้ทั้งจำนวน เมื่อผู้กู้ยืมเข้าทำบันทึกข้อตกลงในการเจรจาไกล่เกลี่ย ชั้นบังคับคดีตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาว่าด้วยการไกล่เกลี่ยลูกหนี้ตามคำพิพากษาชั้นบังคับคดี พ.ศ. 2557 เมื่อเสร็จสิ้นแล้ว กยศ. จะให้เงินตอบแทนเป็นรางวัลคิดเป็นร้อยละ 1 ของเงินต้นคงเหลือ ณ วันที่เริ่มหักเงินเดือน

ประการที่ 11 ลูกหนี้ไม่ทราบขั้นตอนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ และกระบวนการทวงถามหนี้ ของ กยศ. นั้นมีผลกระทบ คือ กยศ. ใช้สำนักงานทางกฎหมายมาเร่งรัดหนี้สินทำให้ลูกหนี้หวาดกลัวจึงไม่ ยอมรับโทรศัพท์และไม่ติดต่อกับทางสำนักงาน กยศ. ประกอบกับการทวงถามหนี้ของทางสำนักงาน กยศ. มีเป็นเอกสารแจ้งยอดหนี้ดอกเบี้ยที่ต้องชำระเป็นรายปีซึ่งเป็นยอดเงินที่สูง จึงไม่สามารถชำระได้ สะท้อนจาก คำกล่าวของเจ้าหน้าที่ท่านหนึ่งที่กล่าวว่า “ลูกหนี้ส่วนมากยังไม่ทราบว่าถ้าลูกหนี้ที่ผิดนัดชำระหนี้ติดต่อกัน นาน

4 ปีขึ้นไปจะมีการบอกเลิกสัญญา และต้องชำระหนี้ หากไม่ชำระจะถูกฟ้องร้อง และเมื่อศาลมีคำพิพากษาให้ชดเชย แต่คุณไม่มีเงิน ขั้นตอนต่อไปก็คือการบังคับคดีและยึดทรัพย์ในที่สุด ทั้งหมดเป็น กระบวนการต่อเนื่องตามประมวลกฎหมายแพ่ง” หลักเกณฑ์ในการใช้คืนเงินกู้ยืมคืน กยศ. ว่ามีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับจำนวนเงิน เงื่อนไข และ ระยะเวลาชำระหนี้กู้ยืมคืน กยศ. ซึ่งผู้กู้ยืมมีหน้าที่ต้องชำระเงินกู้ยืมพร้อมทั้งอัตราดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นๆ ภายหลังวันที่ผู้กู้ยืมไม่ได้ศึกษาแล้วเป็นเวลา 2 ปี ระยะเวลา 2 ปีนี้ คือระยะเวลาปลอดหนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้กู้ยืมมีเวลาตั้งตัว ผู้กู้ยืมเงินต้องชำระหนี้งวดแรกหลังจากครบระยะเวลาปลอดหนี้ และชำระหนี้ในงวดต่อไป ภายในวันที่ 5 กรกฎาคม โดยให้ถือว่า วันที่ 5 กรกฎาคม เป็นวันครบกำหนดชำระหนี้ เป็นการกำหนดวันที่ ผู้กู้ต้องชำระให้แน่นอนในงวดแรก ให้ชำระคืนเฉพาะเงินต้น สำหรับงวดต่อไป จึงจะให้ใช้คืนทั้งเงินต้นและ ดอกเบี้ย โดยกำหนดให้ผู้กู้ยืมต้องชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลา 15 ปี นับแต่วันที่ต้องเริ่มชำระหนี้ ผู้กู้ยืมเงินอาจผ่อนชำระเป็นรายเดือน หรือรายปีก็ได้ นับว่าทางภาครัฐได้กำหนดมาตรการในการชำระหนี้ เอาไว้ค่อนข้างละเอียด ถ้าผู้กู้ยืมผิดนัดในการชำระหนี้ จะต้องถูกฟ้องเรียกวงเงินกู้ยืมคืน และถ้ามีการบังคับคดีก็ต้องเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยลูกหนี้ตามคำพิพากษาชั้นบังคับถ้าลูกหนี้ไม่ยอมเข้าทำการไกล่เกลี่ย อาจจะต้องมีการบังคับคดียึดทรัพย์ อาศัยทรัพย์ของลูกหนี้ เพื่อชำระหนี้ตามคำพิพากษา โดยให้ดำเนินการ ตาม กฎ คำสั่ง ระเบียบ และประกาศใดๆ ที่เกี่ยวกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาชั้นบังคับคดี ทั้งผู้กู้ยืมและผู้ค้ำประกัน ในการไกล่เกลี่ยลูกหนี้ตามคำพิพากษาต้องยินยอมชำระหนี้เต็มจำนวนตามคำพิพากษา โดยการผ่อนชำระเป็นรายเดือน ระยะเวลาการผ่อนชำระจะต้องเสร็จสิ้นก่อนสิ้นสุดระยะเวลาการบังคับคดีตามคำพิพากษา ไม่น้อยกว่า 3 ปี และต้องบันทึกข้อตกลงด้วยว่าถ้าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีผิดนัดชำระหนี้งวดใดงวดหนึ่ง กยศ. สามารถบังคับคดีตามคำพิพากษาได้ทันที เป็นวิธีการติดตามหนี้ที่เข้มงวดและเด็ดขาด แต่ถ้าในกรณีทั้งลูกหนี้ และผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ไม่มีทรัพย์สินใดๆ ที่จะนำมาชำระหนี้ได้ ทาง กยศ. ก็จะถือว่าเป็นหนี้สูญ ไม่สามารถเรียกร้องจากผู้ยืมและผู้ค้ำประกันได้

ประการที่ 12 กยศ. ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลอย่างถูกต้องและครบถ้วน การทำงานของเจ้าหน้าที่มีผลกระทบต่อการชำระหนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่นั้นต้องการให้ลูกหนี้ชำระหนี้ให้ได้ครบตามจำนวนเท่านั้นไม่แนะนำให้ทำวิธีอื่นในการชำระหนี้จึงทำให้ไม่อยากชำระหนี้ ซึ่งเว็บไซต์ กยศ. ได้สรุปสั้นๆ คือ ผู้กู้ยืมมีหน้าที่ชำระหนี้ กยศ. เมื่อเรียนจบการศึกษาหรือเลิกศึกษาแล้ว 2 ปี นับจากปีที่จบการศึกษาหรือเลิกศึกษา และหากผู้กู้ยืมยังอยู่ระหว่างการศึกา แต่ไม่ได้กู้ยืมเงิน กยศ. ต้องต้องแจ้งสถานภาพให้ธนาคารทราบ หาก ไม่แจ้งจะถือว่าครบกำหนด 2 ปีหลังจากนั้น ตลอดจนหากครบกำหนดแล้วยังไม่มีงานทำสามารถขอผ่อนผันได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด

ดังนั้น จากผลงานวิจัยของ ลภัสฐา สาสุนันท์และ ศิวัช ศรีโคงกุล, (2563 : 75-87) พบว่า เหตุผลของการไม่ชำระหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา เพราะว่าลูกหนี้มองว่าภาครัฐจะยกหนี้ให้คิดว่ารัฐจะไม่ทวงหนี้หรือไม่ต้องชำระหนี้ก็ได้ ซึ่งเป็นเหตุผลที่ผิด จนเป็นวัฒนธรรมที่ผิด คิดว่าผู้ใดจ่ายเงินคืน กยศ. คือ คนโง่สืบเนื่องจาก แนวความคิดที่เชื่อว่า เงิน กยศ. ไม่ต้องใช้คืนก็ได้และที่สำคัญลูกหนี้ขาดแรงจูงใจในการชำระหนี้

หากมีแรงจูงใจที่ดีในการชำระหนี้ เช่น ใครชำระก่อนครบกำหนดก็จะลดอัตราดอกเบี้ยให้ หรือไม่คิดอัตราดอกเบี้ยที่เหลือนอยู่ และสิ่งสำคัญไปกว่านั้นคือ ลูกหนี้ยังไม่มีงานทำที่มั่นคง จากสถานการณ์ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า มีบัณฑิตจบใหม่เป็นจำนวนมาก และตลาดแรงงานที่รองรับการทำงานน้อยลงจึงส่งผลให้บัณฑิตจบแล้วไม่มีงานทำเป็นจำนวนมาก รัฐบาลควรมีมาตรการช่วยเหลือหรือแนวทางการลดหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาในอนาคตต่อไป

วิธีการจัดการปัญหาหนี้ของเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

อาจารย์เอื้ออารีย์ อึ้งจะนิล, (2563 : ออนไลน์) คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้นำเสนอวิธีการจัดการปัญหาหนี้ของเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ดังนี้

1. ยกเลิกระบบผู้ค้ำประกัน

ผู้กู้ยืมเงิน ภาครัฐควรไปจัดการตามเก็บเงินกับบุคคลนั้น ชาวครูผู้ค้ำประกันหนี้ กยศ. ให้ลูกศิษย์ จนท้ายที่สุดถูกฟ้องบังคับคดี จะกลายเป็น “มาตรฐานความเสี่ยง” ของตัวผู้ค้ำประกันในอนาคต สร้างความลำบากให้กับผู้กู้ยืมรุ่นใหม่ที่สูงขึ้น เพราะคงไม่มีผู้ค้ำประกันคนใดอยากลงเอยแบบครูที่ถูกรัฐยึดทรัพย์สินจนหมดเนื้อหมดตัว เมื่อหาผู้ค้ำประกันยากขึ้น การขอกู้ยืมย่อมลำบากขึ้น กระทบโอกาสในการเข้าถึงเงินกองทุนเป็นการซ้ำเติมคนที่ขาดโอกาสทางการศึกษาอย่างไม่จำเป็น

การที่รัฐยืนยันว่าเงินทุกบาทต้องไม่หล่นหาย เพราะเป็นเงินภาษีของประชาชนย่อมเป็นสิ่งดี แต่ควรปึกหมุดตามเก็บเงินทุกบาทของคนไทยที่สูญหายจากการทุจริตคอร์รัปชัน ในขณะที่การกู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่ควรผูกมัดโอกาสของคนไม่มีเงินไว้กับการมีผู้ค้ำประกัน

การที่รัฐยึดโยงระบบผู้ค้ำประกันจนทำให้คนจำนวนหนึ่งไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือเนื่องจากหาผู้ค้ำประกันไม่ได้นั้น ในระยะยาวแล้ว สิ่งใดจะสร้างความเสียหายให้กับรัฐและสังคมโดยรวม มากกว่ากัน

2. ผู้กระบบติดตามหนี้

รัฐต้องดำเนินการบันทึกเลขบัตรประจำตัวประชาชนหรือเก็บข้อมูลที่จำเป็นของผู้กู้ยืมไว้ตั้งแต่เริ่มกระบวนการกู้ยืม และบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อยึดโยงไปถึงระบบการเสียภาษี ระบบประกันสังคมหรือระบบประกันสุขภาพของผู้กู้ยืมในอนาคต

การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นหน้าที่ของราชการไทยที่ต้องทำงานเชิงรุกมากขึ้น

ในหลายประเทศการชำระเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาและดอกเบี้ยเริ่มต้นเมื่อผู้กู้ยืมมีรายได้ถึงเกณฑ์ที่รัฐกำหนด หากผู้กู้ยืมยังอยู่ในสถานะที่เงินได้ยังไม่เข้าเกณฑ์การเสียภาษี ภาระการชำระเงินต้นกู้พร้อมดอกเบี้ยจะยังไม่เกิดขึ้น

นอกจากนี้กรณีผู้กู้ยืมที่หลีกเลี่ยงการชำระหนี้ทั้งที่ตนเองมีศักยภาพในการชำระคืนเงินแก่รัฐได้ รัฐควรใช้วิธีสร้างความลำบากให้กับบุคคลเหล่านั้นผ่านทางเอกสารราชการ เช่น การไม่ต่อใบอนุญาตขับขี่หรือประสานไปยังบริษัทประกันภัย ห้ามขายประกันประเภทต่างๆ ให้กับลูกหนี้กลุ่มนี้

3. สร้างแรงจูงใจให้ลูกหนี้ขึ้นดี

ผู้กู้ยืมหลายรายกู้ยืมเงินด้วยความตั้งใจที่จะสำเร็จการศึกษาอย่างรวดเร็ว หางานทำและรับนำเงินมาใช้หนี้กลับคืนรัฐ รัฐต้องสร้างแรงจูงใจไปยังกลุ่มลูกหนี้ขึ้นดีเหล่านี้ เช่น ผู้กู้ยืมคนใด เรียนจบเร็ว หนี้ที่กู้ยืมไปเมื่อเริ่มต้นการศึกษาอาจลดลงเหลือเพียงครึ่งหนึ่งที่ต้องชำระ

4. ลดหนี้ให้กับการทำงานที่เป็นประโยชน์สาธารณะ

เช่นเดียวกันกับการสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มลูกหนี้ขึ้นดีข้างต้น กรณีผู้กู้ยืมคนใดเข้าทำงานบางประเภทที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ หรืออาสาลงไปทำงานยังพื้นที่ที่ก้นดานหรือเสี่ยงอันตราย รัฐควรมีมาตรการสนับสนุนลูกหนี้กลุ่มนี้ เช่น การหักลดหย่อนหนี้จากการกู้ยืมเพื่อการศึกษาบางส่วนให้ทำงานแทนเงิน

แม้อัตราการว่างงานในประเทศจะต่ำ แต่การหางานทำได้ในแต่ละจังหวัดอาจไม่ใช่เรื่องง่าย กรณีลูกหนี้ กยศ. ที่ตกงานและไม่มีรายได้ แต่มีความตั้งใจที่จะใช้หนี้ให้กับรัฐ บุคคลกลุ่มนี้รัฐควรดำเนินการแปลงหนี้และดอกเบี้ยให้เป็นแรงงาน ใช้มันสมองหรือศักยภาพของคนเหล่านี้แทน โดยรัฐเสนอหรือจัดหางานบางตำแหน่งในภาคส่วนต่างๆ ให้ทำเป็นการชั่วคราว เพื่อให้บุคคลเหล่านี้สามารถทยอยปลดปล่อยภาระหนี้สินในรูปแบบอื่นนอกเหนือจากตัวเงิน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า วิธีการจัดการปัญหาหนี้ของเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามที่ได้เสนอข้างต้นพบว่า ยกเลิกระบบผู้ค้ำประกันการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา เพราะบางคนไม่สามารถหาผู้ค้ำประกันได้ จึงทำให้ไม่มีโอกาสได้เรียน รัฐควรมีระบบติดตามหนี้จากเลขบัตรประจำตัวประชาชนอย่างจริงจัง และขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการติดตามทวงหนี้ พร้อมสร้างแรงจูงใจให้ลูกหนี้ขึ้นดีสำหรับบุคคลที่ชำระหนี้ตรงเวลาหรือก่อนครบกำหนด และมาตรการที่น่าสนใจการลดภาระหนี้สามารถทำงานที่เป็นประโยชน์สาธารณะ เพื่อทำงานชดเชยหนี้ของตนเองได้

แนวทางการแนวทางแก้ไขการชำระหนี้กองทุนนั้นมีหลายแนวทาง 1) สถานศึกษาที่กำกับดูแลการกู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา ควรจัดให้มีการปฐมนิเทศให้กับผู้กู้ยืมรายใหม่เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจนเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และการชำระหนี้ของผู้กู้หลังจากระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปีไปแล้ว 2) หน่วยงานทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชนที่จะรับบุคลากรเข้าทำงานควรมีการเก็บข้อมูลประวัติเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ของบุคลากรนั้นๆ ว่าเป็นบุคคลที่ได้มีการกู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาหรือไม่ เพื่อง่ายต่อการกระตุ้นให้บุคลากรตระหนักในการชำระหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) 3) ควรจัดระบบการใช้หนี้หรือการคืนเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ให้เหมือนกับระบบการใช้หนี้หรือการคืนเงินกู้ยืมปกติ โดยการหักผ่านบัญชีเงินเดือนของหน่วยงานต้นสังกัดของผู้เป็นหนี้หรือผู้กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) 4) ควรบังคับใช้มาตรการใน

การลงโทษผู้ที่ไม่ชำระหนี้ กยศ. อย่างจริงจัง เพื่อให้ผู้เป็นหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ได้เกรงกลัวและตระหนักในการชำระหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา 5) ควรมีการติดตามทวงหนี้กับผู้กู้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแจ้งให้ผู้กู้ทราบยอดหนี้ของผู้กู้ในแต่ละปีโดยมีการจัดส่งเอกสารแจ้งเตือนการชำระหนี้และติดตามทวงหนี้ในทุก ๆ ปี เป็นต้น (วัชรารณณ์ จันทนุกุลและสัญญา เคนาภูมิ, 2561 : 123-130)

สรุป

จากบริบทข้างต้น จะเห็นได้ว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้กองทุนนั้นมีแนวทาง ดังนี้ 1) ยกเลิกระบบผู้ค้ำประกัน 2) ให้สถานศึกษาแต่ละที่ช่วยดูแลการกู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษา และควรจัดให้มีการปฐมนิเทศให้กับผู้กู้ยืมรายใหม่เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจนเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และการชำระหนี้ 3) สร้างแรงจูงใจให้ลูกหนี้ขึ้นดี เช่น ผู้กู้ยืมคนใด เรียนจบเร็ว หนี้ที่กู้ยืมไป หากชำระเร็วและตรงเวลาอาจลดลงเหลือเพียงครึ่งหนึ่งที่ต้องชำระ 4) ควรจัดระบบการใช้หนี้หรือการคืนเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ให้เหมือนกับระบบการใช้หนี้หรือการคืนเงินกู้ยืมปกติ โดยการหักผ่านบัญชีเงินเดือนของหน่วยงานต้นสังกัดของผู้เป็นหนี้หรือผู้กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) 5) ควรบังคับใช้มาตรการในการลงโทษผู้ที่ไม่ชำระหนี้ กยศ. อย่างจริงจัง เพื่อให้ผู้เป็นหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ได้เกรงกลัวและตระหนักในการชำระหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา 6) ควรมีการติดตามทวงหนี้กับผู้กู้อย่างจริงจังโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแจ้งให้ผู้กู้ทราบยอดหนี้ของผู้กู้ในแต่ละปีโดยมีการจัดส่งเอกสารแจ้งเตือนการชำระหนี้และติดตามทวงหนี้ในทุก ๆ ปี เป็นต้น 7) ลดหนี้ให้กับการทำงานที่เป็นประโยชน์สาธารณะ เช่น ผู้กู้ยืมคนใดเข้าทำงานบางประเภทที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ หรืออาสาไปทำงานยังพื้นที่ที่ก้นดานหรือเสี่ยงอันตราย รัฐควรมีมาตรการสนับสนุนลูกหนี้กลุ่มนี้ เช่น การหักลดหย่อนหนี้จากการกู้ยืมเพื่อการศึกษาบางส่วนให้ทำงานแทนเงิน

เอกสารอ้างอิง

- กนก วงษ์ตระหง่าน. (2563). จิตวิญญาณของกองทุน กยศ. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 27 ธันวาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://www.naewna.com/politic/467810>
- กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.). (ม.ป.ป.). *ความเป็นมาวิสัยทัศน์*. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 29 ธันวาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://www.studentloan.or.th/th/aboutus>
- กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.). (ม.ป.ป.). *คำแถลงพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา*. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 29 ธันวาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://www.studentloan.or.th/th/aboutus>

- ลภัสชญา สาสุนันท์และ ศิวัช ศรีโศคางกุล. (2563). เหตุผลของการไม่ชำระหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ของจำเลยในเขตอำนาจศาลแขวงขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. *Journal of Modern Learning Development*. 5 (6), 75-87
- วัชรภรณ์ จันทนกุลและสัญญา เคนาภูมิ. (2561). กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา: สาเหตุของปัญหาการค้างชำระหนี้. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*. 9 (2), 123-130.
- สำนักงานประมาณรัฐสภา. (2558). *วิเคราะห์การบริหารงบประมาณกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ; การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ; ปัญหาและอุปสรรคการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา*; กยศ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานประมาณของรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- เอื้ออารีย์ อึ้งจะนิล. (2563). กยศ. – ข้อเสนอเพื่ออนาคต. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 27 ธันวาคม 2563. แหล่งที่มา <https://www.the101.world/student-loan-fund/>